

Чепурна К.

«Маркетинг», 3 курс

Славкова А.

к.е.н., доцент кафедри фінансів імені Віктора Федосова
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ

«І, нарешті, четверта промислова революція змінить не тільки наше життя, але й нас самих», – так пророкував Клаус Шваб [1] і зараз, в 2021 році, ми можемо спостерігати як *Industry 4.0* змінює майже кожну сферу нашого існування, нас самих, загальне людське сприйняття світу та життя цілих країн. Україну ніяк не оминула цифровізація, в основі якої лежить створення людиною штучного інтелекту для максимізації власної ефективності. Як зауважує Гудзь Т.П. в своїх тезах про перспективи розвитку цифровізації в Україні, інтеграція новітніх цифрових технологій в економіку України має стати пріоритетним завданням держави [2].

У зв'язку з тим, що кожна сфера чи сектор економіки час від часу потребують процесів трансформації задля вдосконалення, варто звернути увагу саме на цифровізацію фінансового сектору, щоб підвищити його ефективність, оптимізацію та задоволеність суб'єктів господарювання. Наразі фінансовий сектор в нашій державі потребує реформ, тому нові розпорядження Кабінету Міністрів «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації» [3] та новостворена стратегія НБУ щодо розвитку фінансового сектору України аж до 2025 року [4] дають змогу зрозуміти, які саме напрями для цифрового розвитку було обрано на найближчий період та для отримання яких результатів їх будуть досягати. І одним із найбільш провідних стратегічних напрямів є інноваційний розвиток, який включає в себе розвиток відкритої архітектури фінансового ринку, розвиток ринку спеціалізованих платформ регуляторів та цифрових технологій. Також він містить в собі плани про розвиток ринку FinTech, забезпечення розвитку SupTech&RegTech та в цілому про розвиток цифрової економіки в Україні. Варто звернути увагу і на ризики, які супроводжують створення, впровадження та використання технічних інновацій у фінансовому секторі, оскільки вони значно більші, ніж у деяких інших секторах, та зумовлені недостатнім законодавчим та нормативним врегулюванням [5, с.316], а також розвиненою кіберзлочинністю. Тим не менш, мінімізувавши такі ризики, створивши нову законодавчу базу для цього сектору та зробивши всі необхідні кроки, Україна зможе вийти на світовий рівень та бути конкурентоспроможною державою.

Загальний рівень розвитку фінансового сектору, ступінь конкурентоспроможності на фоні глобального ринку та ступінь його інтегрованості визначається рівнем захищеності систем, якості наданих послуг та рівнем технологій розрахунку в електронній формі, так як безготівкова економіка спрощує взаємодію між суб'єктами економіки, а також запобігає «тіньовому обігу коштів» [6, с.74]. Так, цифровізація вводить нові тренди та нові системи функціонування, які працюють за рахунок фінтех-компаній. Один із партнерів МЮФ CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang в інтерв'ю [7] висловився, що ми стоїмо на порозі активного розвитку

відкритого банкінгу, використання штучного інтелекту та підтримки банками розвитку фінтех-сектору. Зараз в Україні запроваджується і новий електронний суд, і спеціальне законодавче врегулювання, і активне введення в обіг криптовалют та блокчейн-технологій, що все говорить про активну цифрову трансформацію держави. Цифрова трансформація фінансового сектору зараз є однією із небагатьох конкурентоспроможних галузей, яку потрібно максимально підтримувати та розвивати. Так, в роботі Дем'янчук М.А. [8, с.1] розглянуто саме важливість розвитку цифровізації та виокремлено стратегічні переваги. Найбільш вагомими наразі можна виділити поліпшення конкурентоспроможного ландшафту, питання відповідальності та безпеки, покращення досвіду клієнтів та співробітників, а також створення функцій, що орієнтовані на прозоріння. Авторка виокремлює низький рівень фінансової грамотності населення та недовіру людей до фінансових установ як проблеми, які можна подолати шляхом підвищення фінансової та цифрової освіти громадян України.

На думку деяких вчених, цифрова трансформація є майбутньою константою, яка забезпечить ефективне функціонування фінансового сектору України [9, с.32]. Насамперед, наша держава відкрита до нової промислової революції на відміну від деяких більш консервативних країн Європи, тому діджиталізація має високі шанси на ефективне застосування. Проте країна все ще потребує створення законодавчої бази та підтримки більш діджиталізованих країн. Яскравим прикладом такого розвитку в інших країнах є запровадження нових технологій, що дають можливість використовувати механізми формування портфеля цінних паперів з використанням цифрових алгоритмів, управляти персональними фінансами та багато іншого [10, с.332]. Наприклад, *Credit Karma*, американська багатофункціональна персональна фінансова компанія надає доступ своїм клієнтам до їх кредитної історії, кредитного рейтингу тощо. А китайська служба управління балансом «Yu'e bao», яка призначений тільки для дрібних інвесторів та дозволяє працювати з *Alipay*, за рахунок своєї цифрової новизни за перші дев'ять місяців свого існування привернули більше інвесторів, ніж всі інші китайські фондові трейдери.

Отже, нами було розглянуто тенденції, процеси та важливість цифрової трансформації фінансового сектору України, був здійснений невеликий аналіз проблем цифровізації, що дозволяє підсумувати все вищезазначене та зробити висновки про те, що глобальна цифровізація наразі є невідворотним аспектом існування людства, тому фінансовий сектор та фінансові установи, зокрема, мають піддатися впливу цифрових технологій, впровадити їх ефективно, щоб отримати користь, та використати всі свої можливості для подальшого хеджування ризиків у фінансовому секторі.

Література:

1. Klaus Schwab, *The Fourth Industrial Revolution: What It Means and How to Respond*, 2015. [Текст] URL: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond> (дата звернення 02.10.2021)
2. Гудзь Т.П., *Перспективи цифровізації економіки України. Цифрова трансформація фінансового сектора економіки: збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції*, Одеса: ОНЕУ, 2020. с.30-32 URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11451/1/Odessa_V%20International%20scientific%20and%20practical%20Internet%20conference_ONEU_09-10.04.2020.pdf (дата звернення 29.09.2021)
3. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 01.10.2021)

4. НБУ: Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy> (дата звернення 29.09.2021)
5. Коваленко В.В., Розвиток фінансових інновацій у небанківських фінансових установах. Цифрова трансформація фінансового сектора економіки: збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції, Одеса: ОНУ, 2020. с. 314-316 URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11451/1/Odessa_V%20International%20scientific%20and%20practical%20Internet%20conference_ONEU_09-10.04.2020.pdf (дата звернення 30.09.2021)
6. «Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний – 2020)», - ГС «ХАЙ-ТЕК ОФІС УКРАЇНА», 2016. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення 30.09.2021).
7. Стаття «Виклики і можливості цифровізації фінансового сектору обговорили експерти LHS DISCUSSION HUB», від 17.05.2021, Видавництво Юридична Практика. URL: <https://pravo.ua/vyklyky-i-mozhlyvosti-tsyfrovizatsii-finansovoho-sektoru-obhovoryly-eksperty-lhs-discussion-hub/> (дата звернення 01.10.2021)
8. Дем'янчук М.А., Маслій Н.Д., Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: матеріали IV Міжнар. наук.-практич. конф. (12 березня 2021 р.). - Вінниця, 2021. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/30446> (дата звернення 08.10.2021)
9. Гринюк О.І. (2021), Цифрова трансформація фінансового сектору економіки. Збірник наукових праць ЛОГОС. С.29-32 URL: <https://doi.org/10.36074/logos-11.06.2021.v1.07> (дата звернення 30.09.2021)
10. Liao Shumin, Alipay's Yu'e Bao Users Topped 600 Million by 2018's End, 60 Million+ in Funds, 2019. URL: <https://www.yicai.com/news/alipay-yuebao-users-topped-600-million-by-2018-end-60-million-in-funds> (дата звернення 08.10.2021)

Шаповалова І.

«Фінанси, банківська справа та страхування», 6 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри фінансів ім. В. Федосова Рязанова Н.С.

ІННОВАЦІЙНІ РИНКОВІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ПОЛІТИЦІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний стан інноваційної діяльності характеризується різними показниками, а також сучасними факторами формування моделей фінансового ринку, оскільки вони сприяють ефективному зростанню ринку та є динамічною частиною фінансової системи на етапі сталого розвитку. Рівень розвитку та реалізації інвестиційно-інноваційної діяльності фінансового ринку країни є важливою складовою досягнення стійкого економічного зростання.

Дослідженню проблеми розвитку інноваційної складової фінансових ринків країн останнім часом приділяється все більша увага. Авторами роботи з цього питання є вчені Кужелєв М.О., Малий І.Ю., Онишко С.В., Опарін В.М., Паєнто Т.В., Федосов В.М. та інші. У роботах цих та багатьох інших науковців конструктивно розглядаються різні категорії інноваційності учасників фінансового ринку та розвитку національної економіки.

Найпопулярніше визначення у світі серед інноваційних фінансових інструментів сталого розвитку є зелене фінансування, тому ми зосередимось на зелених облігаціях.

Зелені фінанси – це тип сталого фінансування, який також включає два компоненти: 1) соціальний вплив; 2) корпоративне управління.

Зелене фінансування – це напрям фінансових потоків з державного, приватного та неприбуткового секторів для досягнення пріоритетів сталого розвитку. Таке